

Erasmus+ õpirände projekti „*Mobility Makes Us Professionals II*“ raames viibisid metsamajanduse eriala kolm neljanda kursuse õpilast (nüüdseks juba vilistlast) 12.01 – 01.02.2016 Norras Kongsberg videregående skole-s metsamasinate praktikal.

Allpool õpilaste enda hinnang praktikale:

Minu hinnang praktikale – Kaspar Semm

Praktika meeldis mulle väga, sain juurde palju kogemust ning uusi teadmisi. Norras töötamine on hoopis midagi muud kui Eestis, siinne maastik erineb palju Eesti omast, ning Norras töötamine nõuab palju oskust. Kohati meeldis mulle Norras töötamine rohkem, kuna seal võetakse kõike rahulikult ja ei pingutata üle.

Iga päev praktikal olles õppisin midagi uut, õpetajad olid väga head ja tasemel. Tegevust jagus piisavalt, töö otsa ei saanud. Masinad olid küll vanad aga see eest töötasid hästi, ning nendega töötamine on omaette kogemus.

Norrakatega suhelda oli lihtne ja nad olid mõistvad. Seletasid alati, kuidas midagi tegema peab ja lasid kõike kohe ise proovida. Kui tekkis probleeme, sai kohe õpetajalt abi küsida ning asi sai kähku korda aetud.

Nagu õpetajatest aru sain, jäädi meie tööga väga rahule. Olen õnnelik et mulle võimaldati tulla Norra ja läbida siin oma praktika. Kindlasti soovitan seda võimalust kõigile.

Minu hinnang praktikale – Marcel Lahe

Jäin Norra metsamasinate praktikaga väga rahule. Eriti meeldis see, et sain peaaegu terve aja üksi Ponssega vedada ja harjutada. Õpetajad oli julgustavad ning alati igas olukorras toetavad. Kui midagi segaseks jäi, küsisin kohe üle ja seletati hea meelega. Väga meeldis vintsisime, sest ennem pole sellega kokkupuutunud ning tõenäosus on väike, et hiljem sedasi töötada saan. Thron (praktika juhendaja) esialgu küll arvas, et meid see ei huvita, aga kui nägi kui korralikult, innukalt ja kiiresti tööd teeme, siis muutis oma arvamust.

Kool ostis novembris uue Ponsse simulaatori, mis maksis 54 000 €, kuid eeldasin, et tegemist on vähe realistlikuma õppevahendiga, aga ei olnud. Sellegi poolest sai sellega harvesteri ja forwarderit proovitud. Käisime ka metsades erinevate markide kõige suuremaid harvestere ja vedajaid vaatamas.

Väga korralik keeleline areng on siin toimunud, igas olukorras õppisin ennast väljendama. Õpetajatega suhtlemine kujunes väga sõbralikuks ja õhkkond oli pingevaba, arutasime erinevate teemade üle ja tegime nalja.

Kultuuriline pool sai ka täiendatud. Kõige pealt jäi silma see kui rahulik ja eeskujulik on siin liiklus. Kihutamist ja kaasliiklejatega mitte arvestamist siin praktiliselt ei näinudki.

Toit nagu karta oli -nisujahu rohke. Hommikuks olid võisaiad, lõunaks olid võisaiad, peale tunde soe söök (kolme nädala jooksul olid toidud erinevad) ja õhtuks kas võisaiad või vahvlid.

Loodus lõi alguses päris pahviks kuid mõne päeva pärast olid sellega harjunud. Mäe tippudest avanes tohutult hea vaade. Väga ilus maa, soovitan külastada! Ning kõik väljasõidud, mis Halvor (mentor) pakub, tuleb vastu võtta!

Ise oleksin tahtnud forwarderit treilerile paigaldada ja kette paigaldada. Lank, kus metsa varusime, oli tasane, oleksin tahtnud rohkem kallakute pealt vedada, aga asi seegi. Kool oleks võinud korraldada ühistegevusi kohalike õpilastega. Käisime pea iga päev trennis, kuid ainult ühe korra sattusime kohalikega samal ajal jõusaali.

Minu hinnang praktikale – Lauri Tuusis

Olen väga õnnelik, et mul oli võimalik minna Norra praktikale, kuna mul õnnestus õppida juurde metsandust ka väljaspool Eestit. Õppisin tundma Norra kultuuri, mida ei anna kuidagi võrrelda Eesti omaga. Kõik inimesed on palju sõbralikumad ja lahkemad. Ükskõik kus käisime inimesed teretasid kättpidi ja olid lahkesti nõus kõigest rääkima. Liiklus on ka palju rahulikum pole nii nagu Eestis, kus mingid segased kihutavad ja seavad ohtu teiste inimeste elusid. Linnas lasti autosid ilusti vahele, et ei tekiks ummikud ja inimesi lasti ka seal üle tee, kus ei olnud tegelikult ülekäigu koht. Tööd tehakse ka rahulikumalt, kuna peamiselt on tunnipalk ja inimesed ei pea nii kõvasti rabelema nagu meil. Toit on Norras väga üksluine ja ma ei saa aru, kuidas nad sellest ära ei tüdine, minul sai küll sellest saia söömisest villand. Mulle väga meeldis Norra loodus ja maastik, kuna sõitsime palju ringi siis nägime päris palju. Mäed on väga suured ja kui lumi maas, päike paistab siis on väga ilus. Norras on enamus puud okaspuud kuusk ja on ka mändi, kuid lehtpuid on vist vähe - meie neid väga ei näinud. Metsatööd on siin väga rasked, kuna mäed on suured ja kivised, metsatöölistel peavad ikka kõvad närvid olema ja kõvasti oskuseid, et hakkama saada. Hea on see, et saab kasutada suuri masinad, sest maapind on suhteliselt kivine, Eestis ei saa selliseid masinaid väga kasutada, kuna maapind pehmem ja talve ka vähe aega. Meil olid toredad praktikajuhendajad, kes olid väga sõbralikud ja abivalmis. Nädalavahetused olid põnevad sõitsime palju ringi ja nägime maastiku, käisime muuseumis ja suusatamas. Praktika oli väga huvitav kuna sai teha ka peale väljaveo teisi töid nagu vintsimine ja langetamine. Väljavedu ei olnud väga huvitav, kuna oli tasane pind, oleks tahtnud mingi suurema mäe peal vedada. Masinad olid suhteliselt vanad ja väljavedamise olid just kõige külmemad ilmad, kõikidel päevadel ei saanud metsas käia. Mind üllatas see, et selle aja jooksul määrisime masinaid ainult ühe korra, tegelikult peaks seda tegema tunduvalt tihedamini, juhendajad ütlesid, et me ei tee seda külma tõttu. Meie vedasime Kaspariga peamiselt ühe traktoriga (Valmet) - meil sai päris palju nalja ja oli tunduvalt huvitavam kui üksinda. Valmetil vilkus ja piiksus pidevalt punane häiretuli, mille tõttu saime ka alguses pahandada, et kas me ei näe seda, aga see ei kustunudki enam ära. Viimasel nädalal hakkas üks õpetaja seda uurima ja remontima, mille tulemusel hiljem tõstuki liigutamine ka enam ei töötanud. Peale seda enam vedama ei läinud, läksime vintsimis, mis oli päris huvitav. Me vintsisime pikki puid välja, järkasime laoplatstil. Hiljem ajas Kaspar sahaga puud virna. Viimastel päevadel mina ja Marcel ainult langetasime, laasisime ja panime vintsi otsa puid, õpetaja märkis pikkuseid peale, Kaspar vedas välja ning järkas puid. Kasuks tulid kindlasti koolis olnud praktika ettevalmistuse tunnid, kus õppisime keelt ja üldiselt Norra kohta. Olen väga rahul, et mul avanes selline võimalus minna praktikale sellisesse riiki. Õppisin väga palju Norra kohta – näiteks töötama teises kultuuris, soovitan kõigile - kui võimalik, minge Norra.

Fotol vasakult: Karl Henrik, meie kooli õpilased: ME-12 Marcel Lahe, Lauri Tuusis, Kaspar Semm, Lars Kihle, (foto erakogu):

Praktika (fotod erakogu):

Vaba aja sisustamine (fotod erakogu):

